

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2270/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 225. § e) pont *ea)* alpontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] 1. Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselő (dr. Szekeres B. Zsolt ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (továbbiakban: Btátv.) 225. § e) pont *ea)* alpontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, és alkalmazásának a jelen ügyből való kizárását kérte az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) és (5) bekezdései, XVI. cikk (1) és (3) bekezdései, valamint az L) cikk sérelmére hivatkozva. Indítványában az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján kérte továbbá az ügyében hozott jogerős bírósági döntés végrehajtásának felfüggesztését.
- [2] 2. Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] 2.1. Az indítványozó nigériai állampolgár, aki több mint 20 éve tartózkodik különböző jogcímenen Magyarországon. Az indítványozónak 2007-ben Magyarországon született szintén nigériai állampolgár gyermeke, akit 2020-ban nevelésbe vettek.
- [4] Az indítványozó 2024. szeptember 20. napján foglalkoztatási célú tartózkodási engedély iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítvány alapjául szolgáló per

alperesének, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságnak (a továbbiakban: alperes) az egyik regionális igazgatósága – mint elsőfokú hatóság – végzésével a tartózkodási engedély kiadása iránt indult eljárást megszüntette.

- [5] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró alperes az indítványozó fellebbezését elutasította. A másodfokú hatósági határozat indokolásában rögzítette, hogy az indítványozó nem felel meg a Btátv. 225. §-ában és a 287. § (1) bekezdésében foglalt kötelező feltételeknek, ezért az indítványozó nem jogosult a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem belföldön való előterjesztésére.
- [6] 2.2. Az indítványozó a másodfokú hatósági határozat bírósági felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetében az alperes végzésének az elsőfokú végzésre kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra való kötelezését kérte. Keresetében előadta, hogy a gyámhatóság időközben a gyermeke hazagondozásáról döntött, így ismét az indítványozó gondoskodik róla. Álláspontja szerint az alperes jogszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy az ügyében az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekek jogi Egyezmény) rendelkezéseit, illetve az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményében foglaltakat (a továbbiakban: EJEE) nem kell figyelembe vennie. Az indítványozó megítélése szerint az alperesnek az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdéseiből fakadó kötelezettsége lett volna a fenti nemzetközi szerződésekben foglaltakat alkalmazni.
- [7] A Fővárosi Törvényszék 13.K.700.452/2025/9. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a Gyermekek jogi Egyezményből nem vezethető le, hogy a nemzeti jogszabályok mellőzésével érdemben meg kellett volna vizsgálni a felperes kérelmét. A bíróság hangsúlyozta, hogy amennyiben az alperest a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése, illetve a döntés meghozatala során mérlegelési jogkör illeti meg, akkor alkalmaznia kell a Gyermekek jogi Egyezmény 3. cikk 1. pontját, és elsődlegesen a gyermek érdekeinek figyelembevételével kell döntését meghoznia, indokolásában számot adva az elvégzett mérlegelésről. Ugyanakkor jelen ügyben mérlegelést nem engedő nemzeti jogszabályt kellett alkalmaznia, és kizárólag a Gyermekek jogi Egyezmény rendelkezései miatt nincs lehetősége a nemzeti jogszabály figyelmen kívül hagyására.
- [8] Az elsőfokú bíróság azt is kifejtette, hogy az EJEE 8. cikkéből sem vezethető le közvetlenül, hogy az alperesi hatóság eljárása során a nemzeti jogszabályok mellőzésével járhatna el, és érdemben kellene vizsgálnia a kérelmet. A bíróság hangsúlyozta, hogy az EJEE 8. cikke elsődlegesen passzív kötelezettséget ró az államra, tehát a magán- és családi életbe való indokolatlan beavatkozást tiltja. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes alappal hivatkozott arra, hogy az elsőfokú határozat semmilyen tilalmat vagy kötelezettséget nem ír elő az indítványozó számára, ezáltal nem avatkozik be a családi életébe. Ennek kapcsán arra

is emlékeztetett, hogy az alperes végzését követően döntött a gyámhatóság a gyermek hazagondozásáról, mely ugyancsak ezt támasztja alá. Emellett az elsőfokú bíróság szerint az Emberi Jogok Európa Bíróság (továbbiakban: EJEB) joggyakorlatából sem szűrhető le, hogy az indítványozó esetében az államnak további, tevőleges kötelezettsége lett volna az indítványozó családi életének zavartalansága érdekében, és a felperes részére engedélyeznie kellett volna a tartózkodási engedély iránti kérelem belföldi benyújtását. Az elsőfokú bíróság emlékeztetett arra is, hogy az indítványozó nincs elzárva attól, hogy a vele szemben hivatalból indult idegenrendészeti eljárás során gyermeke visszagondozására hivatkozzon.

- [9] 2.3. Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Az indítványozó a felülvizsgálati kérelemmel párhuzamosan alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a jogerős ítélet alkotmányossági vizsgálatát kérve, melyet az Alkotmánybíróság – egyesbírói eljárásban – a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján a IV/1495-2/2025. számú végzésével visszautasított.
- [10] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kúria a Kfv.IV.37.293/2025/2. számú végzésével – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (2) bekezdésének alkalmazásával – megtagadta, mivel a Kúria megítélése szerint "sem a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)*, *ab)* alpontja, sem a *b)* pontja alapján a befogadás feltételei nem állnak fenn".
- [11] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a Btátv. 225. § *e)* pont *ea)* alpontját támadta.
- [12] 3.1. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott jogszabály sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)-(2) és (5) bekezdéseit, XVI. cikk (1) és (3) bekezdéseit, valamint L) cikkét.
- [13] Az indítványozó a hivatkozott alapjogok sérelmét illetően egységes érvelést adott elő. Ennek lényege abban foglalható össze, hogy a Btátv. támadott rendelkezése alapján nem jogosult Magyarországon benyújtani a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmét. A foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet neki annál a konzuli tisztviselőnél kellene benyújtania, amely az állampolgársága szerinti országban működik.
- [14] Az indítványozó azt sérelmezi, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés alapján, kizárólag az állampolgársága miatt nem jogosult a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély iránti kérelmének Magyarországon történő benyújtására. Más – vele összehasonlítható helyzetben lévő – harmadik országbeli állampolgár, aki a Magyarországra történő beutazás szempontjából vízummentességet élvez, de nem jogszerűen tartózkodik az országban, viszont jogosult Magyarország területén benyújtani a tartózkodási engedély iránti kérelmét. Az indítványozó álláspontja szerint

a megkülönböztetésnek nincs tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indoka és ezért önkényes, ezzel megsértve az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseiben foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

- [15] A támadott rendelkezés miatt a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem benyújtása érdekében vissza kellene utaznia az állampolgársága szerinti államba, és ezért bizonytalan időre el kellene hagynia Magyarország területét és nem garantálható, hogy Magyarországra belátható időn belül jogosult lesz visszatérni. Mindez egyben azt is eredményezné, hogy el kellene szakadnia kiskorú gyermekétől, mellyel sérül az Alaptörvény L cikkében és a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joga, illetve gyermekének az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (3) bekezdéseiben biztosított jogai.
- [16] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (2) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.452/2025/9. számú ítélete, illetve a Kúria Kfv.IV.37.293/2025/2. számú végzése alkotmányosságát is vizsgálja meg.
- [17] 4. Az indítvány benyújtását követően a belügyminiszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő, amelyben kifejtette az indítvánnyal kapcsolatos álláspontját.

II.

- [18] 1. Az Alaptörvény indítványozó által hivatkozott rendelkezései:

„L) cikk (1) Magyarország védi a házasság intézményét mint egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony. Az anya nő, az apa férfi.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[...]

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosággal élőket.”

„XVI. cikk (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ez a jog – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.

[...]

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

[19] 2. A Btáv. indítványozó által támadott rendelkezései:

„[225. § A Magyarország területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély iránti kérelme – ha törvény másként nem rendelkezik – abban az esetben engedélyezhető, ha eleget tesz a 17. § (1) bekezdés *a)* pontjában, valamint *c)–i)* pontjában foglalt feltételeknek, és

[...]

e) a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet]

[...]

„*ea)* az (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében szereplő állam állampolgáraként első alkalommal nyújtja be,”

III.

[20] 1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. szerinti befogadási feltételeknek.

[21] 1.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c)* pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett végzéssel zárult ügyben felperes volt és a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

[22] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetén további feltétel, hogy az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet Alaptörvényben biztosított jogának sérelme az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be. A kifogásolt jogszabályi rendelkezést

az eljáró bíróságok alkalmazták, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.

- [23] Az indítványozó jogi képviselője eljárási jogosultságát az indítványhoz csatolt meghatalmazással megfelelően igazolta, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (6) bekezdése szerinti előírásnak megfelel.
- [24] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani.
- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó perbeli jogi képviselője a Kúria Kfv.IV.37.293/2025/2. számú végzését 2025. június 5-én vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panaszt az indítványozó – figyelemmel az Alkotmánybíróság IV/2766–2/2024. számú egyesbírói végzésére és az Ügyrend 32. § (4) bekezdésére, a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben is – 2025. július 18-án, határidőben terjesztette elő.
- [26] 1.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható. Az indítvány Alaptörvényben biztosított jog sérelme körében megjelölte az Alaptörvény L) cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)-(2) és (5) bekezdéseit, XVI. cikk (1) és (3) bekezdéseit.
- [27] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze, így ezen hatáskörei gyakorlása során az Alkotmánybíróság kizárólag valamely Alaptörvényben biztosított joggal összefüggésben állított jogsérelem esetén járhat el, az Alaptörvény más rendelkezéseinek megsértésére való hivatkozás esetén nem. Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése a házasság intézménye és a család védelmének állami kötelezettségét fogalmazza meg. Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése szintén az államot terhelő alkotmányos kötelezettségként írja elő a családok, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők külön intézkedésekkel történő védelmét. Az Alaptörvény ezen rendelkezéseire tehát, mivel ezek nem Alaptörvényben biztosított jogokról rendelkeznek, alkotmányjogi panasz indítványt nem lehet alapítani {3127/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indoklás [20]–[25]}.
- [28] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát kizárólag a saját nevében terjesztette elő, ugyanakkor abban az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (3) bekezdésének sérelmét is állította. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja értelmében alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be. Az indítványozó gyermeke azonban az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján a jelen alkotmányjogi panasz eljárásnak nem volt indítványozója. Az Alkotmánybíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (3) bekezdéseinek sérelmét állító indítványi elem nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja

szerinti törvényi követelményt {hasonlóan: 3284/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [29] 1.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt követelményeknek. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 26. § (1) bekezdés] és a támadott jogszabály megjelölését. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.
- [30] A határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadály”. {3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, illetve a XV. cikk (1) és (2) bekezdéseinek sérelmét állító részében adott elő indokolást, ezért a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány ezen elemében megfelel-e az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek.
- [32] 1.4. Az Abtv. 29. §-a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [33] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy kizárólag érdemi vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy a Btátv. támadott rendelkezése sérti-e a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, illetőleg ennek következtében sérül-e az indítványozó magán- és családi élet védelméhez való joga. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [34] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.

- [35] 1. Az Alkotmánybíróság elöljáróban emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdésének második és harmadik mondata alapján „[i]degen állampolgár – ide nem értve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket – Magyarország területén a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelme alapján élhet. A kérelem előterjesztése és elbírálása feltételeinek alapvető szabályait sarkalatos törvény határozza meg”. Ez az alaptörvényi rendelkezés képezi a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló jogszabályok alkotmányos keretét.
- [36] 2. Az Alkotmánybíróság a támadott törvényhely szabályozási kontextusának bemutatása céljából elsőként vázlatosan áttekintette a belső jog és az európai uniós jog kérdéssel összefüggő szabályait.
- [37] 2.1. A harmadik országbeli állampolgárok tartózkodási engedély iránti kérelme előterjesztésének alapvető szabályait a Btátv. – az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdésében utalt sarkalatos törvény – és annak végrehajtását szolgáló alacsonyabb szintű jogszabályok tartalmazzák. Az Alkotmánybíróság a 3247/2025. (VII. 30.) AB határozatban már áttekintette a Btátv. szabályozási struktúráját, ebből a jelen ügy kapcsán releváns megállapítások a következők.
- [38] Az Alaptörvény 28. cikke – mint a bíróságokra kötelező értelmezési szabály – kiemelt jelentőséget tulajdonít a preambulumnak a jogszabályok céljának megállapítása során, az abban kifejtettek figyelembe vétele alkotmányos kötelezettség. A Btátv. preambuluma a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról az alábbi törvényhozói célkitűzéseket és alapvetéseket tartalmazza: „[...] Magyarország szuverén állam – maga határozza meg, hogy kit enged a területére [...]. A magyarországi tartózkodás idegen állam polgára számára nem alapjog! Külföldi kizárólag a magyar állam által elfogadott célból, jogcímen, ideig és feltételek teljesülése esetén tartózkodhat Magyarországon. Harmadik országbeli állam állampolgára tartósan Magyarország területén a magyar állam engedélyével tartózkodhat [...].”
- [39] A Btátv. 2. alcíme tartalmazza a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi tartózkodásának időtartamára és annak korlátaira vonatkozó főbb szabályokat. Ezek értelmében harmadik országbeli állampolgár Magyarországon rövid (180 napon belül 90 napot meg nem haladó; az Európai Unió szabályai szerint), tartós (180 napon belül 90 napot meghaladó; célhoz rendelt és engedélyhez kötve) vagy huzamos (eltérő rendelkezés hiányában határozatlan idejű) időtartamban tartózkodhat.
- [40] A Btátv. 2. alcímében felhívott, az Európai Unió rövid időtartamú tartózkodásra vonatkozó szabályai közül a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 2018/1806 számú rendelet határozza meg a vízumkötelezett államokat. A rendelet 3. cikk (1) bekezdése szerint: „[az] I. mellékletben felsorolt

harmadik országok állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek.” A rendelet 4. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] II. mellékletben felsorolt harmadik országok állampolgárai mentesülnek a 3. cikk (1) bekezdésében rögzített kötelezettség alól a bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tartózkodások esetében.” Az indítványozó állampolgársága szerinti állam az I. mellékletben szerepel, ennek megfelelően a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esik.

- [41] A fentiek alapján annak a harmadik országbeli állampolgárnak, aki az Európai Unió szabályai szerint vízummentességet élvez, a Magyarországon történő rövid időtartamú tartózkodáshoz nincs szüksége vízumra, ugyanakkor a Schengeni határ-ellenőrzési kódexben foglalt belépési felételeknek neki is meg kell felelnie.
- [42] A Btátv. Második Része a rövid időtartamú, a Harmadik Része a tartós, a Negyedik Része pedig a huzamos magyarországi tartózkodás szabályait tartalmazza. A tartós tartózkodás jogcímeit részletesen és kimerítően a Btátv. 6. §-a sorolja fel. A Btátv. Kilencedik Része az idegenrendészeti eljárás általános és részletes szabályait tartalmazza {3247/2025. (VII. 30.) AB határozat, Indokolás [27]–[29]}.
- [43] A foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadásának feltételeit a Btátv. Harmadik Részében található 16. alcíme határozza meg. Foglalkoztatási célú tartózkodási engedélyt az a vendégmunkás kaphat, *a)* aki a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya alapján, ellenérték fejében, más részére, illetve irányítása alatt tényleges munkát végez, vagy, *b)* akinek magyarországi foglalkoztatására belföldi foglalkoztatóval kötött megállapodás teljesítése érdekében harmadik országban letelepedett munkáltatóval fennálló munkaviszonya alapján kerül sor.
- [44] A Btátv. Kilencedik Részében szereplő 145. alcíme tartalmazza a tartózkodási engedély iránti kérelem Magyarország területén való benyújtásának szabályait. A foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása vonatkozásában a jogszabály 225. § *e)* pontja sorolja fel azokat a feltételeket, amelyeket a harmadik országbeli állampolgárnak teljesítenie kell ahhoz, hogy jogosulttá váljon a kérelem Magyarország területén való benyújtására. Ezek a feltételek egyrészt a valamennyi jogcím alapján történő igénylésre vonatkozó általános feltételek teljesítéséből állnak, melyek megegyeznek a harmadik országbeli állampolgároknak a Magyarország területére tartós tartózkodás céljából való beutazás általános feltételeivel [Btátv. 17. § (1) bekezdés *a)* pontja, valamint *c)–i)* pontjai: *a)* rendelkezik érvényes úti okmánnal; *c)* rendelkezik a vissza- vagy továbbutazáshoz szükséges engedéllyel; *d)* igazolja beutazása és tartózkodása célját; *e)* Magyarország területén rendelkezik szálláshellyel vagy lakóhellyel; *f)* tartózkodása teljes időtartamára rendelkezik a lakhatását és megélhetését, valamint a kiutazás költségeit is biztosító anyagi fedezettel; *g)* az egészségügyi ellátások teljes körére biztosítottnak minősül, vagy egészségügyi ellátásának költségeit biztosítani tudja; *h)* nem áll kiutasítás vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt, illetve beutazása vagy tartózkodása nem

veszélyeztetni Magyarország közrendjét, közbiztonságát, nemzetbiztonságát vagy közegészségügyi érdekét; i) nem áll SIS figyelmeztető jelzés hatálya alatt.]. Másrészt kifejezetten a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása vonatkozásában előírja, hogy azzal csak azok a kérelmezők élhetnek, akik a kérelmüket már érvényes foglalkoztatási célú tartózkodási engedély birtokában, annak lejártát megelőzően legfeljebb negyven nappal nyújtják be, illetve azok, akik – a támadott rendelkezés alapján – első alkalommal nyújtják be a kérelmet és az EU szabályozás alapján vízummentes rövidtartamú beutazásra jogosult állam állampolgárai.

- [45] 2.2. A támadott szabályozás az Európai Parlament és a Tanács a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló 2011/98/EU irányelve 4. Cikk (1) bekezdésén, illetve a 2024/1233/EU irányelve 4. Cikk (2) bekezdésén alapul, mely lehetőséget ad arra, hogy egy tagállam a nemzeti jogával összhangban elfogadja az olyan egyéb harmadik országbeli állampolgárok által benyújtott összevont engedély iránti kérelmeit is, akik jogszerűen tartózkodnak a területén.
- [46] 2.3. A Btátv. végrehajtásáról szóló 35/2024. (11. 29.) Korm. rendelet és a vendégmunkások Magyarországon történő foglalkoztatásáról szóló 450/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján főszabály szerint a harmadik országbeli állampolgár az állandó vagy a szokásos tartózkodási helye vagy állampolgársága szerinti országban, Magyarország konzuli tisztviselőnél nyújtja be egyrészt a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum, másrészt a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmét. A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum iránti kérelemtől a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet elbíráló illetékes idegenrendészeti hatóság dönt. Amennyiben a kérelmet elbíráló idegenrendészeti hatóság a kérelemnek helyt ad, akkor egyidejűleg a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadását is engedélyezi, és erről értesíti a konzuli tisztviselőt. Ez esetben a kérelmező a konzuli tisztviselőtől megkapja a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízumot, amivel beutazhat Magyarországra a tartózkodási engedély átvétele céljából.
- [47] A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem benyújtásának helyét a jogszabályok a fent leírtakhoz képest bizonyos esetekben eltérően határozzák meg, így teszi azt a Btátv. a 145. alcímben a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély vonatkozásában, amikor – a támadott rendelkezésben – lehetőséget ad bizonyos feltételek teljesülése esetén a kérelem Magyarország területén történő benyújtására.
- [48] A belügyminiszter *amicus curiae* beadványa szerint a szabályozás indoka, hogy lehetővé tegye az Európai Unió szabályai szerint a rövid időtartamú tartózkodás vonatkozásában vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy ha a jogszerű tartózkodásuk során úgy döntenek, hogy tartós célból

Magyarországon kívánnak maradni, lehetőségük legyen tartózkodási engedély kiadását kérni az aktuális tartózkodási helyükön, vagyis Magyarországon.

- [49] 3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Btátv. 225. § e) pont *ea)* alpontja sérti-e az Alaptörvény XV. cikk (1), illetve (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát, illetve ennek következtében sérül-e az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magán- és családi élet védelméhez való joga.
- [50] 3.1. Az indítványozó panaszában egyszerre hivatkozott az XV. cikk (1) és (2) bekezdéseinek sérelmére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indítványt alapjogi érintettség és az egyén védett tulajdonságainak állított sérelme esetében a XV. cikk (2) bekezdése alapján, míg egyéb jogok esetében a XV. cikk (1) bekezdése alapján bírálja el {lásd pl. 6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [37]}. Az indítványozó a különbségtétel alapjaként arra hivatkozott, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés miatt a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem benyújtása érdekében vissza kellene utaznia az állampolgársága szerinti államba. Ennek következtében bizonytalan időre el kellene hagynia Magyarország területét, és az sem garantálható számára, hogy Magyarországra belátható időn belül jogosult lesz visszatérni. Ezzel összefüggésben, további folyamánként hivatkozott arra, hogy ez egyben azt is eredményezné, hogy – időlegesen – el kellene szakadnia kiskorú gyermekétől, amellyel sérülne az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joga. A különbségtétel alapjaként hivatkozott azon körülményre tekintettel, miszerint a diszkrimináció abból fakad, hogy az indítványozónak az állampolgársága szerinti államba kellene visszautaznia, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőség általános követelményének sérelmét állító panaszként értékelhető, ezért az Alkotmánybíróság eszerint bírálta el.
- [51] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint személyek közötti, alaptörvényt sértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon {lásd például: 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [14]}.
- [52] Nem lehet hátrányos megkülönböztetésről beszélni ugyanakkor abban az esetben, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket {lásd: 40/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [28]; illetve 3534/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}.
- [53] 3.2. Az indítványozó az indítványában vele összehasonlítható helyzetben lévő homogén csoportnak azon harmadik országbeli állampolgárokat jelölte meg, akik a Magyarországra történő beutazás szempontjából vízummentességet élveznek, de nem jogszerűen tartózkodnak Magyarországon.

- [54] Egyértelműen megállapítható, hogy a támadott rendelkezés alapján eltérő bánásmód vonatkozik arra a harmadik országbeli állampolgárra, aki az Európai Unió szabályai szerint vízummentességet élvez, illetve arra, aki az Európai Unió szabályai szerint nem élvez vízummentességet, ami ez utóbbi csoportot hátrányosan érinti.
- [55] A Btátv. 225. §-a felvezető szövege kimondja, hogy „[a] Magyarország területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély iránti kérelme – ha törvény másként nem rendelkezik – abban az esetben engedélyezhető, ha eleget tesz a 17. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint c)–i) pontjában foglalt feltételeknek...”. A Btátv. hivatkozott 17. § (1) bekezdés a) pontja, valamint c)–i) pontjai éppen azokat a feltételeket rögzítik, amelyeket teljesítenie kell a harmadik országbeli állampolgárnak a Magyarország területén való tartós tartózkodás céljából beutazáshoz és tartózkodáshoz. Ezen feltételeknek az Európai Unió szabályai szerint a rövid időtartamú tartózkodás vonatkozásában vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgároknak is meg kell felelniük, vagyis jogszerűen kell Magyarországon tartózkodniuk ahhoz, hogy – a támadott rendelkezés alapján – jogosultak legyenek a foglalkoztatási célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem Magyarország területén való benyújtására.
- [56] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy nincs olyan összehasonlítható helyzetben lévő homogén csoport, akikhez képest az indítványozó a hátrányát állítja.
- [57] Az Alkotmánybíróság a fentiekén túlmenően emlékeztet arra is, hogy az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdésének második mondata alapján „[i]degen állampolgár – ide nem értve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket – Magyarország területén a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelme alapján élhet”. Ezen alaptörvényi rendelkezésből és a tárgykor természetéből értelemszerűen következik, hogy a külföldiek beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos szabályok körében szükségszerű az állampolgárság szerinti különbségtétel. Ez tükröződik Magyarország és az Európai Unió kérdéssel összefüggő szabályozásában is, melyben a harmadik országbeli állampolgároknak eltérő szabályok vonatkoznak. A rövid időtartamú tartózkodás vonatkozásában a személyek egy része vízumkötelezett, mint az indítványozó, míg másik része vízummentességet élvez. A vízumkötelezettség alá eső állampolgárok sem alkotnak összehasonlítható helyzetben lévő homogén csoportot a vízummentességet élvező állampolgárokkal, ahogyan azt a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.452/2025/9. számú ítélete [12. pont] is megállapította.
- [58] 3.3. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében megjelenő hátrányos megkülönböztetés tilalma sérelmének hiányában nem állapítható meg az indítványozónak a hátrányos megkülönböztetés következményeként, azzal összefüggésben állított, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magán- és családi élet védelméhez való jogának sérelme sem. Ezzel összefüggésben megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a szabályozás nem zárja el az indítványozót

attól, hogy az indítványozó kiskorú gyermekével együtt utazzon vissza állampolgársága szerinti államába az ügyintézés idejére, illetve a szabályozásból általában véve nem következik a kiskorú gyermekkel való kapcsolat megszakítása.

- [59] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Btáv. 225. § e) pont *ea)* alpontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt elutasította.
- [60] 4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (2) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.452/2025/9. számú ítélete, illetve a Kúria Kfv.IV.37.293/2025/2. számú végzése alkotmányosságát is vizsgálja meg. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Abtv. 28. §-ára való hivatkozás nem minősül önálló indítványi elemnek, így nem dönt külön e kérelem befogadása tárgyában {3161/2014. (V. 23.) AB végzés, Indokolás [14]; 3222/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság ezért jelen indítvány esetében sem vizsgálta az Abtv. 28. §-ára alapozott másodlagos kérelem befogadhatóságát {lásd például: 3079/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [61] 5. Az alkotmányjogi panasz elutasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről {hasonlóan például: 3166/2021. (IV. 30.) AB határozat, Indokolás [48]; 3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [33]}.

Budapest, 2026. június 16.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró